

PUBLICAȚIE
A BISERICII ORTODOXE
DIN REPUBLICA MOLDOVA

Apare din iunie 1995 cu binecuvântarea ÎPS Vladimir, Mitropolit
al Chișinăului și al Întregii Moldove
Nr. 04 (201), 17 aprilie 2008

“Veniți toți credincioșii să ne închinăm Sfintei învieri a lui Hristos” (Din stihirile Învierii)

Prea iubiți întru Hristos Cel Înviat, frați și surori,

HRISTOS A ÎNVIAT!

Aceste cuvinte mântuitoare, așteptate pretutindeni cu bunăvoință și evlavie, răsună astăzi în întreaga lume creștină. Prin bunătatea iubirii lui Dumnezeu, sărbătoarea Învierii Domnului și în acest an s-a revărsat peste noi.

Salutul pascal “Hristos a Înviat!” este cea mai mare veste de bucurie, mângâiere și nădejde. Hristos a biruit moartea, prin moartea Sa pe cruce. Prin jertfa lui Hristos, omului i s-a dat șansa să se întoarcă la Dumnezeu, să-I fie supus și să guste dinnou dragostea ascultării pierdute prin căderea în păcat.

Sărbătoarea Învierii Domnului Hristos este Taina trecerii Mântuitorului nostru de la moarte la viață, Taina vieții care izvorăște din mormântul cel de viață purtător. Hristos a biruit frica morții. Salutarea eternă “Hristos a Înviat!”, cu răspunsul “Adevărat a Înviat!” este mărturisirea de credință a fiecărui credincios despre adevărul tainic pe care se întemeiază întreaga învățătură mântuitoare, trăirea creștină și rânduiala liturgică a Bisericii.

În această zi am fost chemați de Sfântul Duh să ne adunăm împrejurul altarului lui Dumnezeu, ca să auzim glasul îngerului la mormânt: “De ce căutați pe Cel viu între cei morți? Nu este aici, a înviat” (Luca XXIV, 5-6).

Femeile Mironosițe au fost cele care “După ce a trecut sâmbăta, dis-de-dimineață, în ziua cea dintâi a săptămânii... au venit la mormânt” (Matei XXVIII, 1), pentru a unge Trupul Învățătorului și Domnului lor. “Dar au găsit piatra răsturnată de pe mormânt și intrând n-au aflat Trupul Domnului Iisus”. Femeilor Mironosițe le-a fost dat să vadă pe însuși Hristos Domnul înviat și li s-a poruncit să-și înceapă misiunea lor prin a propovădui celorlalți învierea Domnului răstignit.

Scânteia minunii care s-a aprins în inimile Femeilor Mironosițe s-a transformat într-o flacără strălucitoare de mărturisire care a pătruns peste veacuri. Odată cu lumina învierii lui Hristos a dispărut deznădejdea, păcatul și moartea. Răsărind din întunericul mormântului, mesajul învierii continuă să reverse lumină și să întărească pe oameni.

Iubiți păstori de suflete și fii duhovnicești,

Sărbătorind, să ne amintim de cuvintele spuse către Iezechiel: “Vei afla că Eu sînt Domnul Dumnezeu și Eu îți dau viață!” Făgăduința din veci s-a împlinit odată cu învierea Domnului. Acest dar al învierii a fost plănuțit nu numai pentru un anumit număr de oameni, ci pentru întreaga omenire. Noi, iubiți credincioși, suntem moștenitori ai acestei făgăduințe. La lumina învierii ni s-a descoperit dragostea nemărginită pe care o are Hristos pentru noi și pe care ne-o împărtășește și nouă.

Minunea învierii e propovăduită și cântată astăzi la fel de mult ca și atunci când a avut loc acest eveniment de importanță universală.

Faptul hotărâtor al trecerii lui Iisus Hristos prin această lume a fost învierea Sa. Nașterea minunată din trupul neprihănit al Sfintei Fecioare Măria, învățătura și minunile Sale, jertfirea Sa pe Crucea Golgotei, toate acestea capătă sens și valoare nepieritoare numai prin faptul învierii Lui din morți. Fără înviere nu s-ar fi născut creștinismul, n-ar fi prins viață Biserica.

Sfântul Apostol Pavel, înțelegând ca nimeni altul valoarea Învierii Domnului pentru destinul creștinismului, scria corintenilor: “Dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este atunci propovăduirea noastră, zadarnica și credința voastră” (I Cor. XV, 14). Dar “Hristos a înviat din morți, fiind începătura a învierii celor adormiți” (I Cor. XV, 20).

(continuare în pag. 2)

ÎNVIEREA LUI HRISTOS SENS AL BUCURIEI ȘI EXISTENȚEI UMANE

Sosit-a vremea ca să ne închinăm și Sfintei Învierii Tale, Hristoase Dumnezeule. O, Doamne, au trecut de atunci aproape doua milenii... Undeva în gradina Ghetsimani un mormânt singuratic... Tăcere profundă, liniște înfricoșătoare. Ura biruise pentru moment. În cetatea urii și a vrăjmășiei, ura nu se liniștise încă, ca și strigatul “Vrem pe Varava!”... Mai marii poporului iudeu știau că învățătorul acela Hristos a zis: “După trei zile Mă voi scula” (Matei 27, 63). Și într-adevăr a treia zi de dimineață după moartea Domnului Iisus Hristos pe cruce, la cumpăna dintre noapte și zi, îngerul Domnului a rostogolit piatra de pe mormânt și a zis femeilor mironosițe: “Nu vă temeți, știu că pe Iisus Cel răstignit căutați. Nu este aici, S-a sculat precum a zis”. Și mergând ele să vestească ucenicilor lui, iată Iisus s-a arătat uneia dintre ele, zicându-i să vestească ucenicilor Învierea Lui. Învierea Mântuitorului Iisus Hristos este cel mai mare eveniment ce a avut loc în istoria omenirii. Învierea Mântuitorului Iisus Hristos a fost și este un fapt real tot astfel cum este adevărat că El a fost un om trăitor în trup. El S-a născut și a trăit între oameni, cu oamenii și pentru oameni, iar Sfintele Evanghelii adevărate sunt aceasta, tot astfel cum adevărate și Învierea Sa din morți. După Învierea Mântuitorului S-a arătat mai multor persoane, în diferite locuri: femeilor mironosițe (Luca 24, 1-2), ucenicilor Luca și Cleopa (Luca 24, 36-45), ucenicilor (Ioan 20, 24-28; 21, 1-4). Toate acestea nu sunt dovezi suficiente pentru a arăta că Hristos a existat în

realitate și că a înviat cu adevărat? Răspândirea creștinismului în lume, în ciuda obstacolelor care i-au stat în cale se explică tot prin minunea Învierii Mântuitorului, prin care Iisus, biruind moartea, a deschis calea învierii celor adormiți întru credința venirii Sale. Dacă creștinismul a biruit urgia persecuțiilor, a eclipsat sistemele de gândire ale timpului și a devenit punctul de orientare în toate problemele spinoase ale vieții, este clar că Cel răstignit și mort pe cruce, Cel care a treia zi a înviat din morți, este nu numai om adevărat, ci și Dumnezeu adevărat. Este stăpân al vieții, dar și al morții. Este garanția răscumpărării noastre din robia păcatelor, este arvuna învierii noastre, este lumina vieții veșnice, chemarea neamurilor la o nouă viață de har și de adevăr, este Cel în numele Căruia s-a vestit Evanghelia până la marginile pământului. Pentru creștinul adevărat credința în Iisus Hristos este sinonimă cu credința în Învierea Lui și în învierea noastră. Creștinul este fiul învierii și numai prin ea își găsește tâlcul vieții, puterea de a crea și sensul existenței. “Hristos a înviat” este salutul nostru peste veacuri, dar și dogma mântuirii noastre. Este acea forță lăuntrică prin care durerea se transformă în bucurie și iadul în rai, iar moartea în viață. Înviind Iisus toate nădejdiile noastre de mai bine sunt îndreptățite și toate problemele vieții își află dezlegarea. Fără înviere însă nu suntem fii ai lui Hristos, iar viața noastră este zadarnică, ca și toată cultura și știința omenească.

(continuare în pag. 3)

**STIMAȚI CITITORI! NU UITAȚI SĂ VĂ ABONAȚI
LA “CURIERUL ORTODOX” PE ANUL 2008!**

AGENDA DE LUCRU A ÎPS VLADIMIR, MITROPOLIT AL CHIȘINĂULUI ȘI ÎNTREGII MOLDOVE

13 aprilie
Mitropolitul Vladimir a liturghisit la Catedrala Mitropolitană.

12 aprilie
ÎPS Vladimir a săvârșit Privegherea la Catedrala Mitropolitană, după care a oficiat slujba tunderii în monahism a preotului Ioan Moșneguțu, protopop de Soldănești.

11 aprilie
ÎPS Mitropolit Vladimir a participat la lucrările conferinței științifice cu genericul „Cultura politică și politica culturală în relațiile internaționale: dimensiunea est-europeană”.

8-11 aprilie
ÎPS Vladimir a primit în audiență protopopi și slujitori din cadrul Eparhiei de Centru.

7 aprilie
La Catedrala Mitropolitană a fost oficiată slujba praznicală.

6 aprilie
Mitropolitul Vladimir a liturghisit în Mănăstirea Hagimus.

4 aprilie
Mitropolitul Vladimir a primit în audiență la Palatul mitropolitan pe: prot. Agafonic Potoroacă, duhovnicul mun. Chișinău; prot. Nicolae Craveț, protopop de Soroca.

3 aprilie
ÎPS Mitropolit Vladimir a oficiat slujba de sfințire a locului și primei pietre la temelia bisericii cu hramul „Sf. Arh. Mihail și Gavriil”, s. Niorcani, r. Soroca.

În aceeași zi, a urmat sfințirea bisericii de iarnă „Acoperământul Maicii Domnului” de la mănăstirea Rudi. Totodată, au fost sfințite și noile clopote mănăstirești.

În a doua jumătate a zilei a fost vizitată mănăstirea Inundeni.

2 aprilie
ÎPS Vladimir a primit în audiență pe Prot. Serghei Cireș, parohul Bisericii „Cuv. Parascheva”, or. Chișinău; DI Gheorghe Avornic, decanul Facultății de drept a USM; DI Spyros Konistis, director general al Companiei „Intracom Solution”, Grecia și Prot. Veaceslav Șpac, administratorul Mănăstirii Condrîța.

Sfințirea clopotelor la mănăstirea Rudi

1 aprilie
ÎPS Mitropolit Vladimir a primit în audiență pe protopopii de Căușeni, Ștefan-Vodă și Florești. A analizat dările de seamă trimestriale din aceste protopopiate.

(începutul în pag. 1)

Drept-măritori creștini,

Pe drumul Sfântului și Marelui Post, unii ne-am nevoit, poate, mai mult, alții mai puțin, însă astăzi toți suntem chemați să ne bucurăm deopotrivă, prin cuvintele insuflate de Duhul Sfânt ale Sfântului Ioan Gură de Aur care zice: „Toți îndulciți-vă de ospățul credinței, toți împărțiți-vă de bogăția bunătății”.

În aceste zile, când în biserici răsună cântarea pascală „Hristos a înviat din morți cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le”, să ne întărim duhovnicește și să ne aducem aminte de cuvântul Său dumnezeiesc prin care ne-a îmbărbătat: „în lume necazuri veți avea; dar îndrăzniți. Eu am biruit lumea” (Ioan XVI, 33).

Învieria Domnului, Sărbătoarea sărbătorilor, este ziua bucuriei noastre, ziua de biruință a împăratului a toate, ziua vestitoare a veseliei veșnice, pe care trebuie să o prăznuim duhovnicește.

Să gustăm din ospățul Stăpânului și să-I mulțumim pentru toate câte ne-a dat nouă. Iar ca roade bineplăcute să-I aducem viața noastră sfântă și fără de păcat, prin păzirea poruncilor și prin împărțirea cu Sfântul Trup și Sfântul Său Sânge.

Fie ca sărbătoarea Învierii să se reverse îmbelșugat în viața noastră, să aducă lumină în casele și în sufletele noastre, să ne întărească pe toți în credință, nădejde și iubire sfântă.

Rog pe Domnul Hristos Cel înviat să vă dăruiească bucurii duhovnicești, sănătate și spor, să vă binecuvânteze familiile și casele dumneavoastră, să vă călăuzească pașii spre faptele cele bune, spre slava Sa.

În aceste zile, niciunul dintre fiii noștri duhovnicești să nu rămână în afară de bucuria Sărbătorii sărbătorilor, ci oriunde s-ar afla, fie cu noi, aici în biserică, fie cu binecuvântare la alte rosturi ale vieții, să zică cu noi acum:

Hristos a înviat! Adevărat a înviat!

Al vostru părinte duhovnicesc, către Domnul, de toată darea cea bună rugător,

Mitropolit al Chișinăului și al întregii Moldove
Învieria Domnului - 2008
Chișinău

HIROTONII

13 aprilie
În cadrul slujbei la Catedrala Mitropolitană a fost hirotonit în treapta de diacon Vasile Urdăreanu, seminarist la școala teologică din Atena, Grecia.

6 aprilie
Pe seama mănăstirii Hagimus a fost hirotonit în treapta de ierodiacon monahul Ieronim (Harmanic), student la Academia Teologică din Chișinău.

DECORAȚII

6 aprilie
Pentru munca depusă spre binele obștii monahale de la mănăstirea „Sf. Femei Mironosițe Marta și Maria” s. Hagimus, r. Căușeni, stareța egum. Marta (Cușnir) a fost decorată cu medalia „Cuv. Parascheva”.

3 aprilie
Preotul-paroh al bisericii în construcție „Sf. Arh. Mihail și Gavriil”, s. Niorcani, r. Soroca. prot. Mihail Sârbu a fost binecuvântat cu dreptul de a purta paliță. Ieromonah. Serghie (Benzari), starețul mănăstirii Inundeni, a fost avansat în treapta de egumen, iar starețul mănăstirii Cosăuți a fost distins cu ordinul „Cuv. Paisie Velickovski”, gr. II.

Maica stareță de la mănăstirea Rudi, egum. Maria (Pascariuc) a fost decorată cu cruce cu pietre scumpe, duhovnicul mănăstirii egum. Patrocl (Porombac) cu paliță, iar clericul ieromonah. David (Budei) a fost avansat în treapta de egumen.

Numărul lăcașelor sfinte din Moldova a crescut de trei ori în ultimii ani

Numărul lăcașelor sfinte, în special al bisericilor, înregistrate în diferite localități din Moldova a crescut de trei ori în ultimii ani. Solicitat de BASA-press pr. Octavian Moșin, secretar de presă al Mitropoliei Moldovei a comunicat că în prezent pe teritoriul Moldovei activează 1200 de biserici, 40 de mănăstiri și 10 schituri. Această creștere se datorează numărului mare de persoane care vin la biserică, în special tineri, care contribuie financiar la construcția noilor lăcașe sfinte.

„În 1989 în Moldova erau înregistrate 200 biserici, care erau amplasate doar în cele mai mari localități. Multe sate nu aveau biserici și locuitorii erau nevoiți să parcurgă câțiva kilometri pe jos pentru a asista la slujbă în localitățile vecine. Astfel, programul preoților era prea încărcat, iar bisericile arhipline”, a spus pr. O. Moșin.

Potrivit pr. Octavian, numai în ultimii doi ani au fost construite peste 300 de biserici, iar circa 100 lăcașe sfinte au fost renovate. În prezent fiecare localitate dispune de biserică, iar cele mai mari dintre acestea au chiar câte două sau trei. Majoritatea lor au fost construite din donații benevole ale credincioșilor, dar și din donațiile autorităților locale și centrale.

Pe teritoriul Moldovei activează lăcașe sfinte care aparțin mai multor culte printre care cinci biserici romano-catolice, 79 lăcașe care aparțin martorilor lui Iehova și alte peste 90 de lăcașe frecventate de Adventiști de ziua a șaptea.

CIRCULARĂ

Direcția mitropolitană a Mitropoliei Chișinăului și a întregii Moldove ca urmare a câteva sesizări cu referință la folosirea telefoanelor mobile în biserici, inclusiv în timpul serviciilor divine, este determinată de a îndemna slujitorii Sfințelor Altare de a exclude telefoanele mobile din sfințele locașuri și de a-i îndemna și pe credincioși de a le deconecta la intrarea în sfântul locaș.

Totodată, adesea și telefoanele fixe sunt instalate chiar în biserică, ceea ce deranjează, sfătuind să fie reamplasate în alte încăperi auxiliare.

Binevenite sunt și însemnele la intrarea în biserică, de rând cu altele, după cum ar fi îmbrăcăminte și ținuta creștinilor.

Evoluția rapidă a tehnologiilor informaționale și a aparatelor nu trebuie să influențeze negativ asupra atmosferei de rugăciune tradițională pentru Biserica Ortodoxă.

Conferință: "Globalizarea din perspectiva comunităților religioase"

În data de 27 martie 2008, Centrul de Cooperare Internațională (CCI) a organizat în incinta Universității Libere Internaționale o conferință cu genericul „Globalizarea din perspectiva comunității religioase”. Potrivit organizatorilor, evenimentul a fost organizat „cu ocazia sărbătorilor de Paști și declarării anului 2008, drept „an al tinerilor”, astfel de manifestații, în

opinia CCI, vor contribui la stabilirea unui dialog interconfesional între tineri.

Biserica romano-catolică din Moldova a fost reprezentată de către vicarul Episcopiei romano-catolice din Chișinău, monsenior Benone Farcaș, pastorul Doru Cardei, secretar general al Uniunii Bisericilor Creștinilor Credinței Evanghelice. Biserica Ortodoxă a fost reprezentată de către părintele Vasile Negru, din partea Mitropoliei Basarabiei și ieromonahul Petru Pruteanu, din partea Mitropoliei Moldovei.

O poziție moderată față de fenomenul globalizării a exprimat monsenior Benone Farcaș, în opinia căruia globalizarea este un efect firesc al libertății umane, fiind un fenomen ireversibil în cele din urmă. Globalizarea în sine nu poate fi calificată ca fenomen „negativ” sau „pozitiv”, având atât avantaje (răspândirea noilor tehnologii, intensificarea relațiilor culturale, apariția noilor mijloace de răspândire a credinței, răspândirea drepturilor fundamentale ale omului), cât și dezavantaje (terorism, trafic de droguri și carne vie, migrația, dominația economiei asupra vieții spirituale).

În opinia reprezentantului romano-catolic, efectele negative ale globalizării ar putea fi depășite în cazul în care vor fi respectate trei principii esențiale: globalizarea drepturilor omului, globalizarea solidarității umane și aplicarea principiului subsidiarității. „Globalizarea nicidecum nu trebuie să devină o nouă formă de colonialism”, a afirmat încă odată monsenior Benone.

Părintele Arsenie Negru și-a exprimat părerea că globalizarea provoacă temporalizarea (desacralizarea) existenței umane, urmărind crearea omului nou: atomizat, egoist și consumist. Globalizarea, în loc să unifice oamenii, segmentează tot mai mult societatea umană, formând o mulțime de grupuri minoritare care duc o luptă agresivă împotriva majorității populației, iar noile tehnologii și sistemul economic declanșează o adevărată luptă împotriva Statului și al Bisericii. Omul golit de transcendent, încearcă să completeze acest gol aderând la noi mișcări religioase, care nu doar creează un vid spiritual ci și subminează fundamentele spirituale ale poporului, infiltrează noile doctrine religioase în sistemul de învățământ, pătrund în sistemul economic și desfășoară activități de spionaj. Aceste „noi mișcări” pot fi calificate drept „noul terorism spiritual”, scamatorii apărute în rezultatul eliminării lui Dumnezeu și dragostei dintre oameni.

O viziune destul de pozitivă față de procesul globalizării a exprimat-o reprezentantul Uniunii Bisericilor Creștinilor Credinței Evanghelice, pentru care globalizarea este un „bun prilej de a răspândi cuvântul Domnului”, apariția creștinismului fiind și el un efect al globalizării în perioada Imperiului Roman. „Ne bucurăm de libera circulație, de existența unei limbi internaționale, cum este limba engleză, care ne permite să răspândim creștinismul în întreaga lume”, a afirmat pastorul protestant Doru Cardei.

Globalizarea, în opinia părintelui Petru Pruteanu, trebuie privită sub toate aspectele sale (politic, social, economic, cultural, spiritual) aceasta semnificând în primul rând uniformizarea lumii, sincretismul religios fiind doar un premergător al globalizării. Aspectele pozitive ale globalizării deseori sunt afișate ademenitor pentru promovarea răului care se ascunde în spatele lor. Globalizarea limitează drepturile omului, prin aplicarea de către organizațiile internaționale a dublelor standarde. În locul apărării drepturilor fundamentale ale omului, sunt promovate cu insistență drepturile minorităților cu prețul restrângerii drepturilor majorității. Drepturile omului au încetat de fapt să mai existe, făcând loc dreptului forței și intereselor egoiste de grup.

Globalizarea neagă niște evidențe: faptul că Dumnezeu a îngăduit existența ierarhiei, nu egalității dintre oameni, faptul că Dumnezeu a îngăduit existența națiunilor, nu a unui conglomerat omogen de indivizi.

Instituțiile supranaționale au fost create pentru a distruge ceea ce este mai frumos, culturile naționale, însuși occidentul fiind un conglomerat amorf de popoare dezrădăcinate. Fiecare popor este silit să renunțe la propria istorie, la propriile rădăcini de dragul „unei noi lumi globale”. „Orice dezrădăcinare urmează uscarea pomului”, a afirmat părintele Petru Pruteanu.

Comunismul este forma cea mai perversă al globalizării, fiind și acesta împrumutat din lumea occidentală și implantat în estul Europei. Progresul, despre care vorbesc globaliștii, este o unealtă a globalizării, nicidecum un produs al acesteia. În prezent omenirea se află în goana după petrol, pentru care sunt supuse țări și popoare. Întrădeavăr, globalizarea înseamnă și comunicare, internetul nefiind nici rău, nici bun. În 2008, peste 1,5 miliarde de persoane au accesat cel puțin odată internetul. Totuși, nu ne poate îngrijora faptul că peste 80% din paginile vizitate sunt cele cu caracter pornografic. În acest context este destul de greu de identificat și de propus o soluție în momentul în care unicul stăpân este banul.

Biserica Ortodoxă salută dialogul interconfesional, însă nu poate accepta sincretismul religios, intens promovată de către mișcările ecumeniste. Biserica Ortodoxă condamnă manipularea la care sunt supuși oamenii, acestea fiind de ceea ce au mai scump, de credința adevărată, a afirmat părintele Petru Pruteanu, exprimând în același timp nemulțumirea față de „misionarismul” cultelor occidentale care încearcă insistent să promoveze „evangelizarea” populației băștinașe care este de două mii de ani creștină, urmărind în realitate, cu susținerea tacită a statului, dezrădăcinarea românilor basarabeni.

Sala, în care majoritatea publicului era prezentat de către tineri, a adresat întrebări legate în special de relațiile dintre confesiunile religioase, atitudinile față de organisme internaționale precum ONU, UE și atitudinile față de noile provocări ai laicismului și ateismului liberal globalist.

Novopress Chișinău, OR

ÎNVIEREA LUI HRISTOS SENS AL BUCURIEI ȘI EXISTENȚEI UMANE

(inceputul în pag. 1)

Numai în perspectiva adevărului Învierii din morți credința și strădania vieții creștine își găsește adevăratul sens și rațiunea de a fi, căci “Dacă Hristos n-a înviat, atunci zadarnică este propovăduirea noastră, zadarnică și credința voastră” (I Cor. 15, 14). “Învieria este singurul eveniment care da sens existenței umane, căci dacă nu ar fi învierea, dacă am muri generație după generație, după ce ne naștem, ce sens ar mai avea existența?” (Pr. D. Stănișoae). După Sf. Ioan Gura de Aur ziua Învierii Domnului este “desființarea morții, biruința asupra diavolului și a iadului, dar și pricina a împăcării, ca și a vieții”. Îndeosebi învierea Mântuitorului este piatra unghiulară a creștinismului, trăsătura specifică față de religiile naturale sau păgâne. Este actul doveditor al mântuirii neamului omenesc, este temelia vieții creștine. Este cea mai mare sărbătoare a creștinătății, bucuria și nădejdea luminii celei neapuse a lui Hristos Domnul nostru - “împărăteasă și doamnă, praznic al praznicelor și sărbătoare a sărbătorilor”. În ea își găsesc împlinirea desăvârșită toate profețiile, toate faptele minunate ale lui Dumnezeu săvârșite pentru mântuirea neamului omenesc și toată nădejdea noastră. Prin patimile și moartea pe cruce și prin înviere, Dumnezeu-Omul, Iisus Hristos, își afla scopul și finalitatea întrupării Sale. Calea de a dobândi mântuirea trece așadar în mod necesar prin cruce și moarte, dar odată cu învierea lui Hristos, aceasta trecere transforma suferința, până atunci prilejuită de păcat, în bucurie veșnică. În drumul nostru spre Înviere, spre mântuire, trebuie în mod necesar să trecem, împreună cu Hristos, Paștele nostru, prin cruce și moarte. Prin Hristos, Crucea se transformă,

se transfigurează, devenind din obiect de chin izvor de bucurie, iar moartea, prin Învierea lui Hristos, își pierde înțelesul, puterea, devenind trecere la viața cea veșnică. Primele 17 versete din Evanghelia Sf. Ioan, care se citesc în noaptea de Înviere, sunt un adevărat imn de slavă a creștinătății. Ele ne învăluie în duhovniceasca lumină a cuvintelor inspirate de Duhul Sfânt unui om care a cunoscut deplin bucuria Învierii Mântuitorului Iisus Hristos. Aceste versete ne descoperă cerul în care s-a pregătit din veac opera de răscumpărare, nemărginită bunătate și înțelepciune a lui Dumnezeu. Ne arată că suntem ridicați la demnitatea de fii ai lui Dumnezeu și de moștenitori ai Împărăției Lui. Din acest început de Sfânta Evanghelie putem înțelege întregul mesaj al scrierilor sfinte: bucuria omenirii pentru venirea Mântuitorului Iisus Hristos este deplină numai dacă fiecare dintre noi se bucură cu adevărat (participând astfel) de Învierea Lui, căci “din plinătatea Lui noi toți am luat, și har peste har” (Ioan 1, 16). Astfel Învierea lui Hristos dă sens bucuriei de a fi, dă sens existenței umane. Hristos ne așteaptă mereu cu brațele deschise pentru a ne primi în slava Învierii Sale. Avem datoria sfântă de a păstra și a mărturisi acest adevăr: Hristos a înviat! Moartea a fost biruită! Numai neamurile care nu vor uita acest adevăr vor birui coșmarul istoriei și-și vor dobândi mântuirea, căci biruința veșnică și adevărată este numai cea izvorâtă din Învierea Domnului Hristos! Cred în Hristos! Cred în Înviere! Cred în biruința neamului meu, aici și dincolo de moarte!

“HRISTOS A INVIAT!”

Pr. Gheorghe Iordan

Contrabandă cu cruci și candelile

Doi cetățeni în vârstă de 51 și 41 de ani din Chișinău au fost reținuți, marți, 8 aprilie, de poliție fiind acuzați de contrabandă cu obiecte de cult. Într-un comunicat de presă al Ministerului Afacerilor Interne (MAI) se menționează că, la punctul de trecere a frontierei de stat “Vălcăneț”, în trenul de pasageri cu ruta Chișinău-Moscova au fost găsite peste 800 de cruci din lemn și metal galben și peste 300 de candelile. Valoarea totală a acestora se ridică la 35 000 de lei. Pe piețele străine, prețul acestora este, însă, mult mai mare. Potrivit polițiștilor, obiectele de cult erau confecționate de unul dintre reținuți și urmau să ajungă la o mănăstire din Zagorsk, Rusia. Actualmente, Direcția poliție în transporturi cercetează acest caz și, în funcție de rezultatele cercetării, va fi posibilă calificarea penală a faptei.

autor: Galina Munteanu

Vedetele au ajutat copiii să-și recapete auzul

Joi, 10 aprilie, în incinta Filarmonicii a avut loc un concert caritabil, pentru procurarea aparatelor auditive pentru copiii cu dizabilități hipoacuzice. Spectacolul a fost organizat de către tinerii de la organizația neguvernamentală Interact Chișinău. Deși mai bine de jumătate din interpreții care urmau să evolueze nu s-a prezentat la concert din anumite motive, Alexandrina Robu, președintele clubului Interact, a mulțumit administrației Filarmonicii și vedetelor care au binevoit să cânte fără remunerare. Interpreta Anișoara Puică a mărturisit că a acceptat să cânte gratis pentru că îi place să facă bine. Mihai Budurin din formația Catharsis a spus „Imboldul este simplu: să faci un bine celor mai triști ca noi”. Iar Aura a recunoscut că nu a putut refuza propunerii de a cânta pentru caritate. În cadrul evenimentului au mai evoluat: Geta Burlacu, Constantin Moscovici, Georgeta Voinovan, Dana Marchitan, Dameesh, Serj Coston și alții.

autor: N. J.

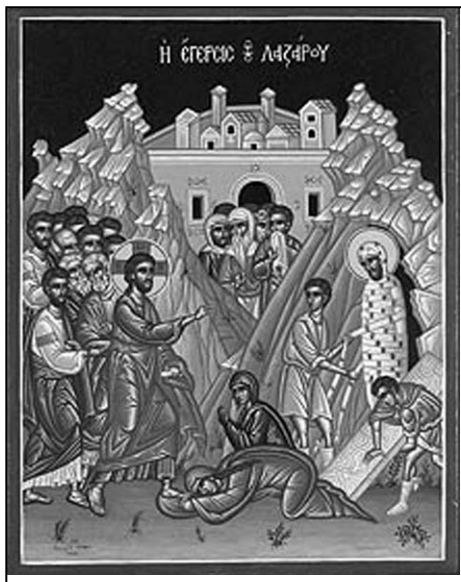
CALENDAR
ORTODOXAPRILIE -
PRIER

1 L 14 Cuv. Maria Egipteanca; Cuv. Macarie Mărturisitorul.
2 M 15 Duminica Sf. Toma. Cuv. Tit, făcătorul de minuni; Sf. Mucenici Amfian și Edesie.
 3 M 16 Cuv. Nichita Mărturisitorul; Sf. Mucenic Elpidifor.
 4 J 17 Cuvioși: Iosif, scriitorul de cântări, Gheorghe de la Maleon,
 5 V 18 Sfinții Mucenici: Claudie, Diodor, Nichifor, Serapion, Teodul și Agatopod. Denie.
 6 S 19 **Sâmbăta lui Lazăr.** Sf. Mucenic Irineu, Episcop de Sirmium; Sf. Eutihie, Patriarhul Constantinopolului.
7 D 20 Duminica Floriilor. Cuv. Gheorghe Mărturisitorul, Episcopul Mitlenei; Sf. Mc. Caliope și Achilina.
 8 L 21 Sfinții Apostoli: Irodion, Agav și Ruf. (**Începutul Săptămânii Patimilor**)
 9 M 22 Sf. Mucenic Eupsihie; Cuv. Vadim.
 10 M 23 Sfinții Mucenici: Terentie, Pompie, Maxim, Macarie; Sf. Mc. Dima.
 11 J 24+) **Joia Mare.** Sf. Mc. Antipa, Sf. Ierarh Calinic de la Cernica.
 12 V 25+) **Vinerea Mare.** Prohodul Domnului. Sf. Mucenic Sava de la Buzău, Cuv. Vasile Mărturisitorul.
 13 S 26 **Sâmbăta Mare.** Sfinții Sfințiți Mucenici: Artemon, Cvintilian și Dada.
14 D 27 Învierea Domnului. Sf. Martin Mărturisitorul, Episcopul Romei; Sf. Mc. Tomaida.
 15 L 28 **Săptămâna Luminată.** Sfinții Apostoli: Aristarh, Pud și Trofim; Sf. Mc. Crescent; +) **Sfântul Cuvios Vasile de la Poiana Mărului.**
 16 M 29 Sfințele Mucenițe fecioare: Agapia, Irina și Hionia.
 17 M 30 Sf. Sfințit Mucenic Simeon, Episcopul Persidei; Cuv. Acachie, Episcopul Melitinei.
 18 J 1 Cuv. Ioan, ucenicul Sf. Grigorie Decapolitul; Sf. Cosma episcopul.
 19 V 2 Cuv. Ioan de la Lavra Veche; Sf. Sfințit Mucenic Pafnutie.
 20 S 3 +) **Sf. Teotim, Episcopul Tomisului;** Cuv. Teodor Trihina; Sf. Ap. Zahau.
21 D 4 Duminica lui Toma. Sf. Sfințit Mucenic Ianuarie episcopul; Sf. Mucenițe Alexandra împărăteasa și Filipia.
 22 L 5 **Paștele Blașinilor.** Cuv. Teodor Sicheotul episcopul; Sf. Apostol Natanail.
 23 M 6 +) **Sf. Mare Mucenic Gheorghe, Purtătorul de biruință.**
 24 M 7 +) **Sf. Ierarh Ilie Iorest și Sava, Mitropolitii Transilvaniei;** Sf. Ierarh Iosif Mărturisitorul din Maramureș; Sf. Pasicrat și Valentin; Cuv. Elisabeta.
 25 J 8 Sf. Apostol și Evanghelist Marcu; Sf. Macedonie, Patriarhul Constantinopolului.
 26 V 9 Sf. Sfințit Mucenic Vasile, Episcopul Amasiei; Sf. Glafira și Cuv. Iusta.
 27 S 10 Sf. Sfințit Mucenic Simeon, rudă Domnului.
28 D 11 Sfinții Apostoli Iason și Sosipatru.
 29 L 12 Sfinții 9 Mucenici din Cizic; Cuv. Memnon Mărturisitorul.
 30 M 13 Sf. Apostol Iacob, fratele Sf. Apostol Ioan, fiii lui Zevedeu.

SĂPTĂMÂNA PATIMILOR ȘI ÎNVIEREA LUI HRISTOS

Învierea lui Lazăr

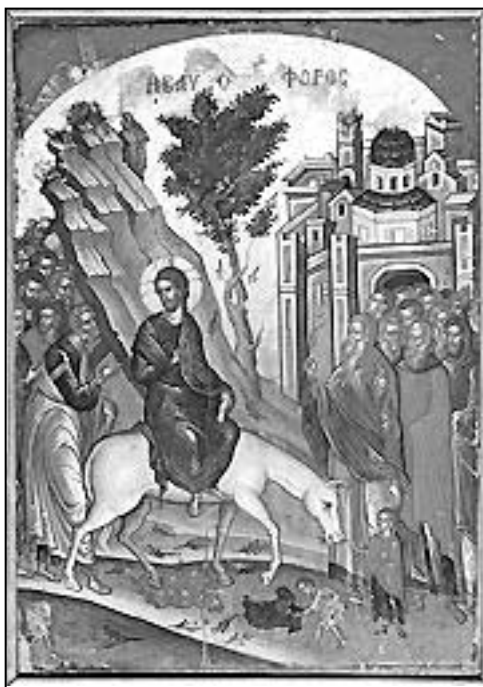
Deși există puține surse care să indice modul în care era celebrată Săptămâna Patimilor în Biserica timpurie, se pare totuși că aceasta este o practică foarte veche. Deja în secolul al IV-lea celebrarea acesteia pare să fi fost deja o practică bine stabilită, structurată într-un mod asemănător celui din zilele noastre. Aetheria, aflată în pelerinaj la Ierusalim cândva la sfârșitul sec. al IV-lea d. Hr. descria astfel cele petrecute după slujba din Sâmbăta lui Lazăr: "...a început săptămâna Paștilor, pe care ei o numeau Săptămâna Mare", amintind de procesiunile de pomenire a Intrării Domnului în Ierusalim în prima zi a săptămânii (duminică). În timpul acestei săptămâni, se face pomenirea Patimilor și Răstignirii Mântuitorului.

Săptămâna Patimilor

După Sâmbăta lui Lazăr (în care se face pomenirea învierii lui Lazăr de către Hristos și făgăduința învierii tuturor), se intră în ultima săptămână a Postului Paștilor (Postul Mare), Săptămâna Mare sau Săptămâna Patimilor, timp în care în slujbele bisericești se face pomenirea ultimelor zile ale lui Hristos pe pământ, înainte de Răstignirea și Învierea Lui. În timpul acestei săptămâni, slujbele Utreniei se săvârșesc în seara zilei dinainte (sub formă de Denie), conform obiceiului vechi care spune că ziua începe la apusul soarelui și se sfârșește la apusul soarelui din ziua următoare.

Duminica Floriilor

Prima zi a Săptămânii Patimilor începe cu Vecernia de sâmbăta seara, care conduce spre slujba Intrării Domnului în Ierusalim de a doua zi dimineața (Duminică). Hristos își face intrarea triumfală în Ierusalim, fiind primit cu ramuri de palmier (la români credincioșii aduc la biserică ramuri de salcie), ca un împărat; astfel se vestește

venirea pe pământ a Împărăției Cerurilor.

Lunea Mare

Primele trei zile ale Săptămânii Patimilor (sau Săptămânii Mari) ne amintesc de ultimele porunci/sfaturi/îndrumări lăsate de Hristos ucenicilor Săi. Acestea sunt învățăturile amintite în slujba Ceasurilor (ținute după rânduiala din Postul Mare), urmate de Obedniță și de Vecernia unită cu Liturgia Darurilor mai înainte sfințite (zisă a sfântului Grigorie Dialogul, papa Romei). Slujbele Utreniei (numită denie) săvârșită în serile Duminicii Floriilor și a zilelor de luni și marți din Săptămâna Patimilor sunt grupate în jurul temei Mirelui, inspirate din Pilda celor zece fecioare (Matei 24, 1-13) care cheamă la pregătirea pentru A Doua Venire a lui Hristos, căci "în mijlocul nopții vine furul".

Tropare și stihiri în sfânta și marea zi de Luni din Săptămâna Patimilor (la utrenie)

"Iată mirele vine în miezul nopții și fericită este sluga pe care o va afla priveghind; iară nevrednic este iarăși pe carele [il] va afla lenevindu-se. Vezi dar, suflète al meu, cu somnul să nu te îngreuezi, ca să nu te dai morții, și afară de împărăție să te încui. Ci te deșteaptă strigând: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești Dumnezeuule; pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi."

"Cinstitele patimi au răsărit lumii în această zi, ca niște lumini de mântuire, că Hristos merge să pătimească din bunătatea Sa. Cel ce cuprinde toate cu palma, primește a Se răstigni pe lemn, ca să mântuiască pe om."

"Judecătorule cel nevăzut, cum Te-ai văzut cu trup și mergi să Te ucizi de oameni fără de lege, judecând judecata noastră cu patima Ta! Pentru acesta, laudă, măreție și slavă înălțând stăpânirii Tale, Cuvinte, cu un glas le aducem Ție."

"Ziua aceasta luminată aduce începuturile patimilor Domnului; veniți dar, iubitorilor de prăznuire, să-L întâmpinăm cu cântări. Că Ziditorul merge să ia răstignire, întrebări și bătăi, judecându-Se de Pilat. Și încă lovindu-Se de la rob cu palma peste cap; toate va să le rabde, ca să mântuiască pe om. Pentru aceasta strigăm: Iubitorule de oameni, Hristoase Dumnezeule, dăruiește iertare de greșale celor ce se închină cu credință precuratelor Tale patimi."

Hristos Mirele

Evanghelia: Matei 21, 18-46

18 Dimineața, a doua zi, pe când se întorcea în cetate, a flămânzit;
 19 Și văzând un smochin lângă cale, S-a dus la el, dar n-a găsit nimic în el decât numai frunze, și a zis lui: De acum înainte să nu mai fie rod din tine în veac! Și smochinul s-a uscat îndată.
 20 Văzând aceasta, ucenicii s-au minunat, zicând: Cum s-a uscat smochinul îndată?
 21 Iar Iisus, răspunzând, le-a zis: Adevărat grăiesc vouă: Dacă veți avea credință și nu vă veți îndoii, veți face nu numai ce s-a făcut cu smochinul, ci și muntelui acestuia de veți zice: Ridică-te și aruncă-te în mare, va fi așa.
 22 Și toate câte veți cere, rugându-vă cu credință, veți primi.
 23 Iar după ce a intrat în templu, s-au apropiat de El, pe când învăța, arhierii și bătrânii poporului și au zis: Cu ce putere faci acestea? Și cine Ți-a dat puterea aceasta?
 24 Răspunzând, Iisus le-a zis: Vă voi întreba și Eu pe voi un cuvânt, pe care, de Mi-l veți spune, și Eu vă voi spune vouă cu ce putere fac acestea:
 25 Botezul lui Ioan de unde a fost? Din cer sau de la oameni? Iar ei cugetau întru sine, zicând: De vom zice: Din cer, ne va spune: De ce, dar, n-ați crezut lui?
 26 Iar de vom zice: De la oameni, ne temem de popor, fiindcă toți îl socotesc pe Ioan de prooroc.
 27 Și răspunzând ei lui Iisus, au zis: Nu știm. Zis-a lor și El: Nici Eu nu

vă spun cu ce putere fac acestea.
 28 Dar ce vi se pare? Un om avea doi fii. Și, ducându-se la cel dintâi, i-a zis: Fiule, du-te astăzi și lucrează în via mea.
 29 Iar el, răspunzând, a zis: Mă duc, Doamne, și nu s-a dus.
 30 Mergând la al doilea, i-a zis tot așa; acesta, răspunzând, a zis: Nu vreau, apoi căindu-se, s-a dus.
 31 Care dintr-aceștia doi a făcut voia Tatălui? Zis-au Lui: Cel de-al doilea.
 Zis-a lor Iisus: Adevărat grăiesc vouă că vameșii și desfrânatelile merg înaintea voastră în împărăția lui Dumnezeu.
 32 Căci a venit Ioan la voi în calea dreptății și n-ați crezut în el, ci vameșii și desfrânatelile au crezut, iar voi ați văzut și nu v-ați căit nici după aceea, ca să credeți în el.
 33 Ascultați altă pildă: Era un om oarecare stăpân al casei sale, care a sădit vie. A împrejmuț-o cu gard, a săpat în ea teasc, a clădit un turn și a dat-o lucrătorilor, iar el s-a dus departe.
 34 Când a sosit timpul roadelor, a trimis pe slugile sale la lucrători, ca să-i ia roadele.
 35 Dar lucrătorii, punând mâna pe slugi, pe una au bătut-o, pe alta au omorât-o, iar pe alta au ucis-o cu pietre.
 36 Din nou a trimis alte slugi, mai multe decât cele dintâi, și au făcut cu ele tot așa.
 37 La urmă, a trimis la ei pe fiul său zicând: Se vor rușina de fiul meu.
 38 Iar lucrătorii viei, văzând pe fiul, au zis între ei: Acesta este moștenitorul; veniți să-l omorâm și să avem noi moștenirea lui.
 39 Și, punând mâna pe el, l-au scos afară din vie și l-au ucis.
 40 Deci, când va veni stăpânul viei, ce va face acelor lucrători?
 41 I-au răspuns: Pe acești răi, cu rău îi va pierde, iar via o va da altor lucrători, care vor da roadele la timpul lor.
 42 Zis-a lor Iisus: Au n-ați citit niciodată în Scripturi: "Piatra pe care au nesocotit-o ziditorii, aceasta a ajuns să fie în capul unghiului. De la Domnul a fost aceasta și este lucru minunat în ochii noștri"?
 43 De aceea vă spun că împărăția lui Dumnezeu se va lua de la voi și se va da neamului care va face roadele ei.
 44 Cine va cădea pe piatra aceasta se va sfărâma, iar pe cine va cădea îl va strivi.
 45 Iar arhierii și fariseii, ascultând pildele Lui, au înțeles că despre ei vorbește.
 46 Și căutând să-L prindă, s-au temut de popor pentru că îl socotea prooroc.

Condac

"Iacov plângea pentru lipsirea lui Iosif, și viteazul ședea în căruță, ca un împărat cinstindu-se; că desmierdărilor egiptenei atuncea nefăcându-se rob, s-a preaslăvit de la Cel ce vede inimile oamenilor și trimite cunună nesticăcioasă."

Icos

"Peste tânguire să mai adăugăm acum tânguire și să vărsăm lacrimi, plângând împreună cu Iacov pe Iosif, pururea slăvitul și curatul, pe cel ce s-a robit cu trupul, iar sufletul și l-a păstrat nerobit; și a dormit peste tot Egiptul. Că Dumnezeu dă slugilor Sale cunună nesticăcioasă."

(continuare în pag. 5)

SĂPTĂMÂNA PATIMILOR ȘI ÎNVIEREA LUI HRISTOS

(începutul în pag. 4)

Sinaxar

În sfânta și marea Luni facem pomenire de fericitul Iosif cel preafrumos și de smochinul care s-a uscat din cuvântul Domnului.

Tâlcuire de le părintele Teofil Părăian

Luni, în Săptămâna Sfințelor Pătămiri ale Domnului nostru Iisus Hristos, Biserica ne aduce aminte de fericitul Iosif cel frumos, cel frumos la trup și la suflet. Este vorba de Patriarhul Iosif, care ne impresionează pe toți prin dorința lui de a-l sluji lui Dumnezeu împlinind poruncile, prin dorința lui de a fi curat înaintea lui Dumnezeu, prin faptul că a fost bun și binevoitor cu frații săi care l-au vândut în Egipt. El este o preînchipuire a Domnului nostru Iisus Hristos, cel vândut de Iuda, unul dintre ucenicii săi, este o preînchipuire a Domnului Hristos, care a ținut să împlinească întru toate voia Părintelui Ceresc și să ne fie nouă pildă de urmat. Fericitul Iosif este omul vrednic de pomenire pentru toate câte s-au întâmplat cu el. A fost iubit de părinții lui, a fost iubit de Patriarhul Iacob. Frații lui l-au vândut în Egipt. A ajuns în Egipt și așezarea sufletului său a fost probată într-o ispită peste care a trecut. A ajuns în închisoare învinuit fiind de păcate, el, care a ținut să rămână fără de păcat, apoi ca tâlcuitor al viselor lui Faraon, mai-marele Egiptului, însă a fost găsit drept înțelept și bun de a conduce Egiptul și a salvat de la moarte prin înfometare pe concetățenii săi și pe conaționalii săi, pe care după aceea i-a adus în Egipt. De aceea Sfânta noastră Biserică îl pomenește cu cinste ca un preînchipuitor al Mântuitorului.

Tot în această zi de Luni binecuvântată, pomenim și o minune pe care a făcut-o Domnul Hristos, o minune spre înțeleptirea credincioșilor, pentru că negăsind smochine într-un smochin neroditor, l-a blestemat să se usuce și s-a uscat, iar Sfânta noastră Biserică pomenind această întâmplare, are în vedere o explicație pentru cei credincioși, atrăgându-le atenția că suntem toți chemați spre rodire și că Domnul Hristos așteaptă ceva de la noi, și noi suntem datori să-i oferim Mântuitorului virtuțile noastre în loc de alte roade. Smochinul cel blestemat de Mântuitorul este un fel de pildă pentru noi, ca să știm că Domnul Hristos răsplătește nu numai binele pe care-l fac oamenii, ci răsplătește și pedepsește și îndărătniciile lor, și neangajările lor spre bine. Se spune în Sinaxarul de la slujba de Luni, din Săptămâna Patimilor că Domnul Hristos nu și-a arătat niciodată puterea pedepsitoare asupra oamenilor - să înțelegem în vremea propovăduirii Sale - dar și-a arătat-o asupra unui smochin, ca să se înțeleagă din aceasta că El are și putere pedepsitoare, iar credincioșii să se silească să fie, nu sub blestem, ci sub binecuvântarea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, cum reiese și dintr-o alcătuire din Postul Sfințelor Paști, în care vorbim fiecare dintre noi cu propriul nostru suflet și ne îndemnăm pe noi înșine să nu dormim, ci să ne trezim și să lucrăm pentru slava lui Dumnezeu și pentru binele nostru vremelnic și veșnic.

Svetilna / luminânda

“Cămara Ta, Mântuitorul meu, o văd împodobită, și îmbrăcăminte nu am, ca să intru într-însa. Luminează-mi haina sufletului meu, dătătorule de lumină, și mă mântuiește.”

Marțea Mare

Citiri:

Îesire 1, 1-20
Iov 1, 1-12
Matei 22

Sinaxarul zilei de Marți

În Sfânta și Marea Marți se face pomenire de cele zece fecioare din Sfânta Evanghelie.

Tâlcuire de părintele Teofil Părăian
În Marțea Săptămânii celei Mari am făcut pomenire, tot îndrumați de Sfânta noastră Biserică, despre pilda celor zece fecioare, deci despre fecioarele înțelepte și despre fecioarele neînțelepte. Este o pildă spusă de Domnul Hristos și pe care Sfânta noastră Biserică ne-o pune în fața conștiinței în Marțea cea Mare. Și noi, parcurgând Săptămâna Sfințelor Pătămiri, am pomenit marți pilda cu cele zece fecioare și pe cele zece fecioare, luând aminte și prin textele liturgice din ziua respectivă la cele cinci fecioare înțelepte, care au avut untdelemn în candelile lor și care l-au întâmpinat pe Mirele care este Domnul Hristos, au intrat cu El în camera nunții și s-au bucurat de ospățul mirelui, în timp ce celelalte cinci fecioare nu s-au putut bucura de întâlnirea cu Mirele pentru că au mers să-și cumpere untdelemn pentru candelile lor. Această pildă, Domnul Hristos ne-o pune în față ca să ne gândim la faptul că trebuie să fim întotdeauna pregătiți prin fapte bune pentru întâmpinarea Mirelui ceresc, să fim alcătuiți prin faptele noastre cele bune ca să putem lua parte la ospățul cel veșnic. Domnul Hristos ne îndeamnă la priveghere, concluzia pildei fiind: privegheați și vă rugați că nu știți când vine Fiul Omului (Mt. 25, 13). Deci, Sfânta noastră Biserică ne învață în fiecare zi de marți din Săptămâna Sfințelor Pătămiri, ne-a învățat și în această săptămână în ziua de marți, să fim cu luare aminte la noi înșine, la datoriile noastre, să așteptăm pe Mirele ceresc cu inimă iubitoare și cu fapte bune, ca și întru aceasta să se preamărească Tatăl nostru cel din ceruri. În această zi de marți, ca și în celelalte zile din Săptămâna Sfințelor Pătămiri, până miercuri inclusiv, la slujba de dimineață, la utrenie, se spun următoarele cuvinte: “Iată Mirele vine în miezul nopții și fericită este sluga pe care va afla-o priveghind; iară netrebnică e cea pe care o va găsi lenevindu-se. Vezi dar, suflete al meu, cu somnul să nu te îngreuiezi, ca să nu te dai morții și afară din Împărăție să te încui, ci te deșteaptă strigând: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești Dumnezeu nostru, pentru Născătoarea de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi”.

Miercurea Mare

În Sfânta și Marea Miercuri se săvârșește Taina Sfântului Maslu, în amintirea ungerii lui Hristos cu mir, în Betania. La sfârșitul slujbei, preotul îi unge pe credincioși cu Untdelemn sfințit. Tot în această zi se pomenește vinderea lui Iisus de către Iuda (de aceea credincioșii ortodocși țin și miercurea ca zi de post de-a lungul întregului an).

Joia Mare

Sfânta și Marea Joi începe cu slujba Vecerniei unită cu Sfânta Liturghie

a Sfântului Vasile cel Mare. În această zi se face și sfințirea unui al doilea Agneț, care va fi folosit apoi de-a lungul anului la împărțirea bolnavilor (și a copiilor). Acest moment amintește de prezența lui Hristos pe pământ la momentul Cinei cele de Taină. În unele locuri, după rugăciunea amvonului se face Slujba spălării picioarelor, amintind de gestul lui Hristos care a spălat picioarele ucenicilor, după Cină.

Seara se face Utronia pentru Vinerea Patimilor, cu Denia celor 12 Evanghelii (Ioan 13, 31-18,1; Ioan 18, 1-29; Matei 26, 57-75; Ioan 18,28 - 19, 16; Matei 27, 3-32; Marcu 15, 16-32; Matei 27, 33-54; Luca 23, 32-49; Ioan 19, 19-37; Marcu 15, 43-47; Ioan 19, 38-42; Matei 27, 62-66).

Pericopele evanghelice citite amintesc ultimele învățături ale Mântuitorului către ucenici, precum și înainte-vestirea Patimilor Sale, rugăciunea pe care o face Hristos și Noul Legământ.

Vinerea Mare

Sfânta și Marea Vineri începe cu citirea Ceasurilor Împărătești, până la Vecernia de vineri după-amiază, în timpul căreia se face amintirea coborârii trupului Mântuitorului de pe Cruce.

Preotul este cel care împlinește coborârea de pe Cruce: el ia trupul Mântuitorului, simbolizat de Sfântul Epitaf (pânza pe care este pictată sau brodată imaginea lui Hristos) și îl așează în mijlocul bisericii pe un fel de năsalie care închipuie Mormântul Mântuitorului. În timpul slujbei de seară, numită a Prohodului Domnului (sau a Plângerii la mormânt), preotul ia Sf. Epitaf, ducându-l, în procesiune, în jurul bisericii înainte de a-l așeza în Altar, pe Sfânta Masă (unde urmează să rămână până în miercurea din ajunul Înălțării Domnului). Procesiunea, urmată de credincioșii care poartă în mâini lumânări aprinse, simbolizează coborârea lui Hristos la Iad.

Sâmbăta Mare

Sfânta și Marea Sâmbătă: Se slujește Vecernia și Sfânta Liturghie a Sf. Vasile cel Mare, cu citiri din Psalmi și binecuvântările Învierii, care amintesc

de coborârea Mântuitorului la Iad, semnificând “Prima Înviere” a lui Adam și biruința asupra morții.

Învierea Domnului

Sărbătorirea Paștilor, Sărbătoarea sărbătorilor începe chiar înainte de miezul nopții cu Canonul Sâmbetei celei Mari; la începerea Vecerniei Învierii, în biserică este întineric deplin. La miezul nopții, preotul ia lumină de la candela de pe Sfântul Altar și o dă mai departe credincioșilor, zicând de trei ori: “Veniți de primiți lumină!”. Apoi, cu preotul în frunte, credincioșii ies din biserică în procesiune cântând “Învierea Ta, Hristoase Mântuitorule, îngerii o laudă în ceruri și pe noi pe pământ ne învrednicește cu inimă curată să Te mărim”. Afară, preotul citește evanghelia Învierii de la Matei 28, 1-16, dă binecuvântarea “Slavă Sfintei și Celei de o ființă și de viață făcătoare și nedespărțitei Treimi, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.” și, după Amin-ul credincioșilor cântă pentru prima oară Troparul Învierii: “Hristos a înviat din morți cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le.”, repetat intercalat cu stihurile Învierii. Slujba continuă cu Canonul Învierii, stihurile Învierii și ale Paștilor, apoi Sfânta Liturghie.

După terminarea Sfintei Liturghii, în unele comunități credincioșii se retrag pentru o agapă, o masă comună la care se face dezlegarea postului printr-o rugăciune specială, cuprinsă în Molitfelnic.

Troparul:

“Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le”

Condac:

“De Te-ai și pogorât în mormânt, Cel ce ești fără de moarte, dar puterea iadului ai zdrobit și ai înviat ca un biruitor; Hristoase Dumnezeule, zicând femeilor mironosițe: Bucurați-vă! și Apostolilor Tăi pace dăruindu-le, Cel ce dai celor căzuți înviere”.

În zilele Paștilor, până la Înălțare, credincioșii cântă troparul “Hristos a înviat din morți” și se salută unii pe alții cu “Hristos a înviat!”, la care se răspunde: “Adevărat a înviat!”.

(note)

¹ Tertulian, *Adversus Gnost.* 12 [Migne, s.1, t.2, col.147]; Cyprian, ep.57. 2, ep. 58, 1 [Migne, s.1.,t.3, col 830-3; 971-3].

² *Povățituri și Învățături în Liturghier* București, 1987, p. 428-429; *Новая скружесть*, Moscova, 1992, c.212.

³ *Povățituri și Învățături*, p. 429.

⁴ *ibidem*, p. 429.

Există la noi oare?...

La 27 martie/9 aprilie 2008 s-au împlinit 90 de ani de la Unirea Basarabiei cu România. În legătură cu acest eveniment deosebit, la Chișinău și în alte localități (Bălți, Soroca, Cahul, Orhei, Strășeni, Ialoveni) s-au organizat conferințe, simpozioane, întruniri ale oamenilor de cultură și știință, în cadrul cărora s-a vorbit despre semnificația zilei de 27 martie 1917, despre curajul de care au dat dovadă cei 86 de deputați ai Sfatului Țării care au votat Declarația de Unire... Totuși, parcă ar fi necesar să se facă niște bilanțuri la capitolul dat.

Este adevărat că, în ultimii 10-15 ani, la noi au apărut unele monografii, broșuri, culegeri, albume, mai multe articole dedicate Sfatului Țării și unirii ținutului basarabean cu Patria istorică, între care: Gheorghe E. Cojocaru „Integrarea Basarabiei în cadrul României. 1918-1923” (1997), „Sfatul Țării. Itinerar” (1998); Iurie Colesnic „Sfatul Țării. Enciclopedie” (1998), „Generația Unirii” (2004); Alexandru Bobeică „Sfatul Țării, stindard al renașterii naționale” (1993); Anton Moraru, Ion Negrei „Anul 1918: ora astrală a neamului românesc” (1998); „O pagină din istoria Basarabiei. Sfatul Țării. 1917-1918” - ediție îngrijită de Ion Negrei și Dinu Poștarencu (2004). Astfel de lucrări la sigur că vor mai apărea, pentru a restabili definitiv adevărul denaturat de istoricii sovietici, dar și de către urmașii lor de astăzi... Credem însă că, dacă s-ar fi conjugat eforturile scriitorilor, dramaturgilor, pictorilor, sculptorilor, cineaștilor, muzicienilor, am fi putut întâmpina cea de-a 90-a aniversare a Unirii cu rezultate și mai bune.

Or, există la noi vreun roman în care să se vorbească, prin cuvântul artistic, despre constituirea și activitatea Sfatului Țării sau, măcar, despre vreo ședință mai importantă a acestuia? Sau despre memorabilul Congres

al învățătorilor din Basarabia, din 25-28 mai 1917, la care s-a pledat pentru reabilitarea limbii noastre, pentru adoptarea alfabetului latin și la care scriitorul Alexei Mateevici a rostit celebrele fraze: „Da, suntem moldoveni, fiii ai Vechii Moldove, însă facem parte din marele trup al românismului, așezat prin România, Bucovina și Transilvania” și „N-avem două limbi și două literaturi, ci numai una, aceeași cu cea de peste Prut”? Sau despre turneele pe care Teatrul Național din Iași, condus de Mihail Sadoveanu, l-a întreprins la Chișinău în ianuarie 1918, când Basarabia și-a proclamat independența față de Rusia? Există oare la noi vreo piesă de teatru în care să-i vedem pe artiștii noștri interpretând rolurile unor personalități ca Ion Inuleț, Pan Halippa, Ion Pelivan, Anton Crihan, Ion Buzdugan, Gherman Pântea, Teofil Ioncu, Elena Alistar? Există oare vreo pânză sau vreun tablou ce ar reflecta evenimente istorice produse în ținutul nostru acum 90 de ani (spre exemplu, momentul când Alexei Mateevici recită pentru întâia oară nemuritoarea sa poezie „Limba noastră”, la cursurile pentru învățători din vara anului 1917)? Sau vreo galerie unde am putea admira portretele celor 86 de deputați ai Sfatului Țării care au votat Unirea de la 27 martie 1918.? Există oare la noi vreun film artistic sau documentar dedicat mișcării naționale din Basarabia anilor 1917-1918 și figurilor importante ce s-au aflat în fruntea acestei mișcări? Se știe doar că soarta multora dintre ele - cum ar fi Emmanuil Catelli, Pan Halippa, Vladimir Bodescu, Grigore Turcuman - a fost una tragică, ei fiind duși, după 1940, în gulagurile sovietice... În schimb, filme despre instaurarea puterii sovietice în Moldova, despre Kotovski și Lazo avem câte vrei...

Mihai Tașcă, dr. în drept
Valeriu Popovschi, dr. în istorie

O clopotniță veche din lemn a ars totalmente

Șeful Centrului de propagandă antiincendiară a Direcției Pompieri și Salvatori, Liliana Pușcașu, a comunicat pentru Info-Prim Neo, că incendiul a izbucnit la ora 6.00 pe data de 28 martie, în clopotnița din lemn situată vis-a-vis de cimitirul din s. Hănășeni, Cantemir. Până la sosirea pompierilor clopotnița a ars complet. Organele de drept examinează inclusiv versiunea incendiului intenționat. La acea oră în Clopotniță nu erau vizitatori cu lumânări aprinse.

Ouă încondeiate la Muzeul de Etnografie

La Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală s-a deschis, miercuri, 9 aprilie, un atelier de încondeiere a ouălor de Paști, care a funcționat până la 11 aprilie 2008. Ediția din anul curent, a IV-a, a atelierului este condusă de Angela Don, profesoară de clase primare și de arte plastice de la gimnaziul din satul Lalova, Rezina. Muzeul de Etnografie

și Istorie Naturală a pus la dispoziția participanților la atelier (pedagogi, studenți, elevi, colaboratori ai diferitor case de creații) vopsele, ceară curată de albine, ouă și desigur, uneltele de muncă necesare. Învățăceii se inspiră din modelele de ouă încondeiate care se află în colecția muzeului, dar pot inventa și singuri ornamente inedite. Cele mai frumoase 30 de ouă vor rămâne în colecția Muzeului de Etnografie, pentru a fi admirate de vizitatori. Meșterita Angela Don ne-a povestit că în Basarabia tradiția de încondeiere a ouălor s-a întrerupt în perioada sovietică, însă în satul Lalova ea a fost reînnoită după anul 2000. Doamna Don a învățat acest meșteșug acum câțiva ani, la o

întrunire a meșteritelor din România

și R. Moldova, organizată de Muzeul de Etnografie și Istorie Naturală. În satul natal ea încondeiază ouă pentru o pensiune de odihnă și, de asemenea, conduce un cerc de încondeiere a ouălor în gimnaziu. Meșterita păstrează acasă multe ouă încondeiate, cu motive geometrice și vegetale, viu colorate, cu ornamente preluate de pe broderii, de pe picturi tradiționale, de pe șervețele și prosoape țesute de gospodinele din Lalova. Pe unul dintre ouăle de Paști Angela Don a pictat cerul, pământul și roadele pământului. Ea consideră că acesta e cel mai original ou din colecția personală, el a fost cumpărat de un turist din Olanda.

Irina Nechit

De ce există careva mai degrabă decât nimic?

O întrebare de 1,6 milioane de dolari

12 martie, New York: Michał Heller, preot romano-catolic polonez, cosmolog și filosof al științei, a fost ales câștigător al ediției 2008 a Premiului Templeton. Inițiat în anul 1973, premiul este acordat anual de către Fundația John Templeton, fiind cel mai mare premiu în bani acordat persoanelor fizice. În valoare de 820.000 de lire sterline (peste 1,6 milioane de dolari), premiul a fost anunțat în cadrul unei conferințe de presă care a avut loc pe 12 martie, la Centrul Cultelor (the Church Center) al Națiunilor Unite din New York.

Profesor la Facultatea de Filosofie a Academiei Pontificale de Teologie din Cracovia, Michał Heller, în vârstă de 72 de ani, și-a dedicat mai bine de 40 de ani din viață cercetării în domeniul cosmologiei și elaborării unor teorii originale privitoare la originea și cauza universului. Deși și-a desfășurat cea mai mare parte a activității de cercetare în plină perioadă a dictaturii comuniste, omul de știință polonez s-a impus în mediul academic occidental drept autor al unor concepții provocatoare despre univers, teorii situate la intersecția dintre fizică și cosmologie, pe de o parte, și teologie și filosofie, pe de alta. Întrebările care subîntind cercetările sale țin în egală măsură de cercetarea fundamentală din mecanica cuantică și cosmologie precum și de metafizică: Se poate vorbi de o cauză primă a lumii? De ce există ceva mai degrabă decât nimic? Este, oare, necesară existența universului? Pornind de la simpla constatare a existenței universului, ce se poate spune despre existența lui Dumnezeu?

Cultura științifică riguroasă și educația teologică îi permit lui Heller să abordeze cu ușurință subiecte aflate la granița dintre știință și filosofia științei. Pe cât de prolific pe atât de profund și original, savantul polonez a semnat peste 30 de volume și aproape 400 de articole în reviste științifice prestigioase, având contribuții în probleme precum unificarea relativității generale cu mecanica cuantică, teoria universului multiplu, aplicarea geometriei necomutative în fizica relativistă. Într-o declarație acordată cu ocazia anunțării premiului, Heller își rezumă concepția cauzalistă despre lume astfel:

Diferitele procese care au loc în univers pot fi reprezentate ca o succesiune de stări în care o stare anterioară este cauza stării succesoare, existând întotdeauna o lege dinamică ce prescrie modul în care o stare generează o altă stare. Având în vedere faptul că legile dinamice sunt exprimate sub forma unor ecuații matematice, întrebarea privitoare la cauza universului se reduce la întrebarea privind cauza legilor matematice. Ajungem astfel la problema Proiectului Fundamental după care Dumnezeu a conceput universul, și anume, problema primei cauze a lumii: De ce există ceva mai degrabă decât nimic? Ridicând această întrebare nu avem în vedere o cauză obișnuită, ci originea tuturor cauzelor posibile.

Ca preot romano-catolic, Heller a izbutit să depășească discursul oficial antireligios al epocii comuniste, propunând, în lucrările sale, noi perspective asupra credinței. Savantul polonez plasează viziunea creștină tradițională despre lume într-un context științific cosmologic ce a primit titlatura de teologie a științei. Argumentându-și propunerea pentru candidatura lui Heller, profesorul Karol

Musioł, rector al Jagiellonian University și profesor la Institutul de Fizică al aceleiași universități, arată că tezele acestuia, sprijinite atât pe cercetări științifice cât și pe studii teologice, sunt mai mult decât o încercare banală de a împăca știința și religia. Concepția unică a lui Heller oferă religiei „o perspectivă larg deschisă către știință”, constată Karol Musioł. „Pentru Heller, natura matematică a lumii și abilitatea oamenilor de a cunoaște această natură matematică a lumii sunt temeiuri puternice pentru existența lui Dumnezeu.”

Premiile Templeton sunt menite să încurajeze îndeosebi acele cercetări științifice dedicate progresului spiritual al umanității. Criteriile avute în vedere la selecționarea candidaților sunt creativitatea, inovativitatea și eficiența puse în slujba unei mai bune comunicări între știință și tehnologie, pe de o parte, și religie și dezvoltare spirituală, pe de alta. Fundația John Templeton investește anual 70 de milioane de dolari pentru cercetări în domenii precum științe naturale și științe umane, filosofie și teologie, științe ale educației și științe economice.

Pentru prima dată în istoria sa de 36 de ani, Premiul Templeton a fost acordat de un juriu din care a făcut parte și o personalitate binecunoscută a vieții publice din România, Eminentă Sa Daniel Ciobotea, Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române. Ceilalți 8 membri ai juriului sunt Dewi Fortuna Anwar, Președinta a Departamentului de Științe Sociale și Umaniste al Institutului Indonezian de Științe din Jakarta, Indonezia, Sarah Coakley, profesoară la Universitatea Harvard, SUA, Francis S. Collins, Director al National Human Genome Research Institute, SUA, Kaikhosrov D. Irani, profesor emerit de filosofie la City College, New York, SUA, Kenneth S. Kendler, profesor de genetică umană și psihiatrie la Medical College din cadrul Virginia Commonwealth University, SUA, Michael Novak, teolog, fost diplomat, șef al Catedrei “George Frederick Jewett” de Religie, Filosofie și Politici publice din cadrul American Enterprise Institute din Washington, D.C., SUA, M. S. Swaminathan, Președinte al M. S. Swaminathan Research Foundation, Madras, India, și Walter E. Thirring, profesor emerit al Departamentului de Fizică teoretică al Universității din Viena, Austria.

Primul premiu Templeton a fost acordat în anul 1973 Maicăi Tereza, laureată și a Premiului Nobel pentru Pace, pentru contribuțiile sale în domeniul religiei și al carității. Printre personalitățile care au primit distincția Fundației John Templeton se mai numără faimosul scriitor rus Alexandr Soljenitîn (1983), marele fizician german Carl Friedrich von Weizsäcker și reverendul scoțian Lord MacLeod, ambii premiați în anul 1989, Paul Davies (1995), cosmolog și astrobiolog american, unul dintre cei mai importanți fizicieni contemporani, fizicianul și matematicianul american Freeman Dyson (2000), fizicianul sud-african George F.R. Ellis (2004), binecunoscutul matematician și cosmolog britanic John D. Barrow (2006), precum și filosoful canadian Charles Taylor (2007).

Pentru mai multe informații privind Premiul Templeton și Fundația John Templeton accesați www.templetonprize.org și www.templeton.org.

NELINIȘTIT ESTE SUFLETUL NOSTRU PÂNĂ NU SE ÎNTOARCE IARĂȘI LA TINE, DOAMNE

LECTII DE CATEHIZARE

Lecția 33

“PUTEREA SFINȚITOARE”

Sf. Liturghie și cele Șapte Laude sau serviciul divin zilnic al Bisericii

(continuare din nr. 03.2008)

Pasajul citat mai sus s-ar potrivi de minune și creștinilor postmodernității, care în ziua de astăzi când învățătura Bisericii a devenit așa de accesibilă, totuși nu pășesc corect în calea euharistică.

Cei care vor să se împărtășească, trebuie să se pregătească în acest scop: să ajuneze (să postească) (Canonul 29 al Sinodului VI ecumenic), să-și mărturisească păcatele și să dobândească dezlegare de la duhovnic (Canonul 16 al Sf. Timotei al Alexandriei).

Excepție de la această rânduială se admite numai în caz de boală. Astfel celor bolnavi sau în caz de pericol de moarte li se poate da Sf. Împărtășanie „chiar și după ce au gustat mâncare” (Canonul 9 al Sf. Nichifor Mart.), precum și în cazul în care unii ca aceștia nu numai că nu au obținut dezlegare de păcate, ci s-ar găsi chiar sub epitemie (Canonul 13 al primului Sinod ecumenic; Canonul 6 al Sinodului local din Ancira și 73 al Sf. Vasile cel Mare s.a.), dar dacă cei care erau sub epitemie se însănătoșesc, ei continuă să ispășească epitemia în treapta la care se afla (Canonul 13 al sinodului I ecumenic).

În privința rânduielii care obligă pe credincioși ca înainte de Sf. Împărtășanie să se pregătească prin Sf. Taină a Pocăinței și să obțină prin ea dezlegare de păcate, este de observat că această rânduială s-a introdus în legătură cu disciplina cerută de penitență. Acestei discipline erau supuși cei ce săvârșeau păcate care le atrăgea, fie oprirea de la Sf. Împărtășanie, pentru motivul că prin ele deveneau nevrednici de a obține harul acestei Sf. Taine, fie îndepărtarea din rândurile credincioșilor, adică scoaterea din Biserica, care înseamnă și oprirea de la Sfânta Împărtășanie.

Oprirea de la Sf. Împărtășanie pentru un timp oarecare se numea excomunicare, adică tocmai oprirea de la „comunicatio” sau de la „comunio”, adică de la Sf. Cumunicătură sau Sf. Împărtășanie. Cel aflat în această stare nu era admis la Sf. Împărtășanie decât după ce obținea de la duhovnic dezlegare de păcat. Astfel de oprieli se dădeau fie pe termen scurt, de o săptămână, de doua sau de mai multe, fie pe termen nelimitat, până la îndreptare (Canonul 28 al Sf. Nichifor Mărturisitorul).

Erau supuși epitemiilor mai ales cei care comiteau omucidere (Canoanele 66 Apostolic, 22, 23 ale Sinodului local din Ancira (314); 2, 8, 11, 13, 33, 43, 52, 54, 56, 57 ale Sf. Vasile cel Mare s.a.). Femeile care iau buruieni otrăvitoare și pierzătoare și cele ce primesc otrăvile omorâtoare de prunci se supun aceluiași pedepse ca și ucigașii.

În privința păcatului vărsării de Sânge, indiferent vinovat sau nevinovat, Biserica a fost severă întotdeauna, chiar și în privința ostașilor care au participat la război. Astfel Sf. Vasile cel Mare în Canonul 13 spune: „Uciderile cele din războaie n-au fost socotite ucideri de către Părinții noștri. Mi se pare că, pentru întreaga înțelepciune și pentru cinstire de Dumnezeu dau iertare celor

de izbândesc. Însă poate este bine a-i sfătui, ca pe niște necurați cu mâinile, să se depărteze trei ani de la împărtășire”.

Dar se pare ca această regulă nu s-a prea respectat.

Nu se cuvine nicidecum a le da Dumnezeieștile Taine celor ieșiți din minte sau celor leșinați, fără numai când își vor veni în fire, în minte și în simțire din leșin și când își vor face, în zdrobirea inimii, mărturisire de păcatele lor².

În privința locului primirii Sf. Euharistii, credincioșii se împart în doua categorii:

- cei ce primesc Cumunicătura în altar (ierarhia de instituire divina: episcop, preot, diacon) la Sf. Masă; întâi se împărtășește episcopul, apoi preotul și după el diaconul (Canonul 18 al sinodului I ecumenic);

- cei ce sunt împărtășiiți în Biserică pe amvon (este vorba despre laici). (În trecut împăratul Rusiei o dată în viață avea dreptul să se împărtășească în altar ca preoții - în ziua încoronării sale).

În legătură cu condițiile care trebuie să le îndeplinească cineva spre a se putea învrednici de Sf. Împărtășanie, se pune și problema așa-zisei intercomuniuni a creștinilor de diferite confesiuni. Pentru a ne împărtăși din același potir, trebuie să mărturisim aceeași credință, dacă acest lucru nu există, înseamnă că nu este cu putință să fie toți părtași de aceeași comunicătură.

Cu toate acestea, pentru motive de economie, după cum s-a procedat cu cei ce se reîntorceau la Biserică și în conformitate cu îndatorirea de a nu închide nimănui ușa mântuirii, Sf. Împărtășanie s-ar putea da și creștinilor de alte confesiuni în cazuri de necesitate, când respectivii s-ar găsi în primejdie de moarte și n-ar exista posibilitatea ca ei să primească îngrijirea religioasă de la slujitorii confesiunii lor și, se înțelege, numai dacă cei în cauză își exprimă dorința de a fi împărtășiiți de către slujitorii ortodocși. În asemenea condiții, un preot ortodox poate împărtăși pe orice alt credincios creștin.

În mod firesc, nu pot primi împărtășanie ereticii, căci sunt străini Bisericii și nici cei morți (Canonul 83 al Sinodului Trulan; Canonul 7 și 26 ale Sinodului de la Cartagina).

Săvârșirea Sf. Euharistiei

Sf. Euharistie se săvârșește în timpul slujbei Liturghiei, în Biserică, de către episcop; este interzis ca Sfânta jertfă să se săvârșească prin case (Canonul 58 al Sinodului local din Laodica), Liturghisirea în afara Bisericii este permisă numai cu autorizația episcopului, sub sancțiunea caterisirii (Canoanele al 31 Sinodului Trulan; 10 al Sinodului VII ecumenic; 41, 47 ale Sinodului local din Cartagina).

În trecut Sf. Euharistie se săvârșea pe mormintele mucenicilor sau pe părțile din moaștele lor¹.

Cu timpul, Biserica creștină a consacrat acest obicei ca lege sfântă, din care pricină sfinții Părinți ai Sinodului VII ecumenic prin Canonul 7 au

hotărât ca: „Bisericile să se sfințească cu punerea sfințelor Moaște ale mucenicilor; iar cel de va sfinți Biserica fără Sfintele Moaște, să se caterisească, ca unul ce a călcat tradiția bisericească”.

Sf. Euharistie în prezent se săvârșește pe Antimis. Antimisul o dată sfințit nu-și mai pierde sfințenia, chiar dacă este spălat, și nu trebuie sfințit a doua oară, cum nu se sfințesc nici sfințele vase dacă au fost spălate sau curățate pentru delunga întrebuițare (Canonul 1 al Sf. Nichifor Mărturisitorul).

Sf. Jertfă se aduce pentru dreptcredincioși atât vii, cât și pentru răposați, se poate aduce și pentru cei ce s-au sinucis, dacă nu erau întregi la minte, dar nu și pentru cei care erau întregi la minte când s-au sinucis (Canonul 14 al Sf. Timotei al Alexandriei).

Despre materia pregătită pentru Sf. Jertfă canoanele Bisericești ne spun: „Jertfa euharistică să nu fie altfel decât cu pâine de grâu și cu vin amestecat cu apă, căci așa a fost instituit de către Mântuitorul (Mt. 26,26-28; Luca 22, 17-20)” (Canonul 3 Apostolic; Canonul 37 Cartagina; Canonul 32, Sinodului Trulan).

Deci, materia pentru Trupul Domnului nostru Iisus Hristos este pâinea de făină de grâu curat, amestecată cu apă firească și coaptă bine, nu prea sărată, proaspătă și curată, având gust cuviincios și bună și priincioasă la mâncat².

Materia Sângelui lui Hristos este vinul din rodul viței, adică stors din strugurii cei din viță. Vinul acela se cuvine să aibă gustul și mirosul său firesc, să fie bun de băut și curat, neamestecat cu nici un fel de alte băuturi sau mirodenii³. Orice alt vin, stors din orice alte poame și alte roade, adică din mere, pere, prune, vișine, porumbele, zmeură și din alte asemenea acestora, nu este vin și nici nu poate să fie întrebuițat la Sf. Euharistie⁴.

În potir la Sf. Liturghie se toarnă apă caldă - căldură.

Efectele juridice

Sfânta Euharistie este atât o Taină, cât și un simbol al unității Bisericii. Ca Taină a împăcării și unirii cu Hristos, prin care ni se comunică puteri supranaturale, Sfânta Euharistie îi împacă între ei și-i leagă pe creștini. Efectele Sf. Euharistii, ca Taină a unității Bisericii, se produc și se fac mai întâi în comunitățile locale prin împărtășirea credincioșilor din același potir. Iar împărtășirea din același potir într-o comunitate este aceeași cu împărtășirea în toate comunitățile din întreaga Biserică.

De aici rezultă că cine nu este în comuniune cu Biserica locală sau cu o unitate oarecare a Bisericii este în afara comuniunii cu întreaga Biserică, adică cel excomunicat local sau scos din comuniune este excomunicat din întreaga Biserică. Dacă vorbim despre efectele juridice ale Sf. Euharistii, putem spune că acestea se produc doar în mod excepțional, și anume în doua cazuri:

1) când împărtășirea constituie semnul împăcării și reprimirii complete în Biserică a unor eretici (Canonul 95 al Sinodului VI ecumenic), căci în asemenea caz ea produce efectul juridic al restabilirii, al redobândirii calității de membru al Bisericii;

2) când un excomunicat, deci un fost membru al Bisericii este reprimat după împlinirea penitenței și restabilit prin Împărtășanie, în situația lui anterioară de membru al Bisericii.

Prin analogie s-ar putea spune că și un creștin eterodox, primind Sf. Împărtășanie în caz de necesitate de la un preot ortodox, prin însuși acest fapt este inclus în rândurile membrilor Bisericii Ortodoxe fie că respectivul este socotit ca având o situație similară cu a celor care revin de la erezie, fie cu a aceluia care sunt reprimiți în Biserică după excomunicare și după terminarea penitenței.

dr. Nicolae Fuștei

Muntele Athos protestează împotriva profanării Muntelui Sfânt de către activiste feministe

Statul monahal de pe muntele Athos, aflat în nordul Greciei și-a exprimat protestul față de încălcarea granițelor sale de către grupurile de femei.

Sfântul kinot, organul de conducere al celor douăzeci de mănăstiri athoniene a expediat o scrisoare oficială de protest la adresa partidului parlamentar "Uniunea Radicală de Stânga (SIRIZA)". Deputatul Amanatidu-Pashalidu, membru acestui partid, a fost una din femeile care au intrat în mod demonstrativ pe teritoriul muntelui Athos.

În comunicatul Athosului se vorbește despre încălcarea "demonstrativa și provocatoare"

al interdicției seculare al accesului femeilor pe insulă.

Partidul SIRIZA, care este cunoscut prin relații negative față de "privilegiile" Bisericii Ortodoxe în societatea grecească, nu a răspuns între timp la această scrisoare.

Poliția greacă a evacuat la 8 ianuarie de pe insulă un grup de femei care au încălcat interdicția pășirii femeilor pe Sfântul Munte. Femeile au declarat că au săvârșit "profanarea simbolică" în semn de protest față de interzicerea accesului femeilor în mănăstire.

Muntele Athos a fost declarat loc sfânt în urma decretului împăratului bizantin Vasile I în secolul IX. Interdicția accesului femeilor pe muntele, prin așa-numitul "avaton", a fost introdus în secolul XI. Athos este considerat teritoriul Preacuratei Fecioara Maria, unica persoană de sex feminin care este prezentă pe munte. Accesul pe insulă este interzis nu doar femeilor, dar și animalelor de genul feminin, cu excepția găinilor și pisicilor.

În istorie există unele cazuri când interdicția a fost încălcată de către femei. Aici se ascundeau femeile care erau urmărite de către autoritățile turce în urma înăbușirii răscoalei din 1821, și comunistele din mișcarea de rezistență care au participat în războiul civil din 1945-1949

Frontierele Athosului au fost deseori încălcate și de diverse aventuriere și feministe care au căutat să protesteze în acest fel față de interdicția pe care o consideră "discriminatorie". Acum câțiva ani, autoritățile grecești au reacționat negativ la o rezoluție al Parlamentului European prin care acesta cerea "garantarea egalității în drepturi între femei și bărbați". În pofida acestui fapt, guvernul grecesc a afirmat că va rămâne fidel tradițiilor ortodoxe grecești.

Un militant ortodox rus urmărit penal

În Sanct Petersburg a început audierea procesului de judecată intentat împotriva redactorului șef al ziarului "Rusia Ortodoxă" Constantin Dushenov, care este învinuit de "răspândirea urii interetnice".

Potrivit anchetei penale, începând cu ianuarie 2005, până în mijlocul anului 2007, C. Dushenov a creat un grup organizat în scopul răspândirii filmelor cu caracter "extremist" și publicarea unor articole "extremiste".

În activitatea grupului, potrivit anchetatorilor, Dushenov a implicat cetățenii Alexandr Malishev și Petr Meleshko, membrii clubului "Russkaia Misl". Acesta a propus răspândirea materialelor cu caracter extremist prin poșta la comenziile făcute pe internet.

Constantin Dushenov a fost reținut împreună cu decanul facultății juridice al Universității de hidrocomunicații fiind învinuit de răspândirea filmului "Rusia cu cuțitul în spate" și publicarea articolului "Rusia cu cuțitul în spate. Fascismul evreiesc. Genocidul poporului rus", semnat de Constantin Dushenov, redactor șef al publicației ortodoxe.

Stimați cititori, puteți vizita varianta electronică a publicației noastre pe adresa:

www.geocities.com/cortodox

ne puteți transmite mesajele și prin poșta electronică la următoarea adresă:

fustei_nicolae@yahoo.com

Întâlnire a patriarhului ecumenic cu președintele Comisiei Europene

Sanctitatea Sa Bartolomeu, patriarhul Constantinopolului, s-a întâlnit cu președintele Comisiei Europene, José Manuel Barroso, și cu Oli Rehn, comisar european, la întâlnire fiind prezenți și Î.P.S. Emanuel, mitropolitul grec al Franței, ambasadorul Uniunii Europene la Ankara, Marc Pierini, secretarul Sfântului Sinod, preacuviosul arhimandrit Elpidofor Lambriniadis, precum și Î.P.S. Meliton, mitropolitul Filadelfiei, care supraveghează problemele legate de bunurile mobile și imobile ale Patriarhiei Ecumenice. Președintele Barroso a cerut Sanctității Sale să-l informeze permanent despre eventualele probleme pe care le-ar putea avea Patriarhia Ecumenică. De asemenea, domnia sa a subliniat importanța ecumenică pe care o are Patriarhia de Constantinopol. Spre sfârșitul discuției, domnul Barroso a menționat faptul că dificultățile cu care se confruntă Patriarhia Ecumenică sunt în atenția Comisiei Europene. Este cunoscut faptul că statul turc acordă un statut aparte Patriarhiei Ecumenice, însă, în ultima perioadă, s-au iscat mai multe polemici pe diferite aspecte legate de acest statut. De-a lungul timpului, Patriarhia Ecumenică și-a continuat existența și după căderea Constantinopolului sub Imperiul Otoman (1453), sultanul Mahomed al II-lea recunoscând patriarhului privilegiile de care se bucurase până atunci și oferind libertate creștinilor. Patriarhul a primit titlul de etnarh, șef al națiunii creștine (rum mileti), reprezentant al creștinilor înaintea sultanului, având în același timp atribuții religioase, civile și politice, ceea ce a impus respect și din partea otomanilor.

Sectorul de Relații Externe și Interreligioase al Patriarhiei Române

Vaticanul nu va mai acorda sprijin "Amnesty International"

Vaticanul a declarat că refuză să mai acorde finanțare "Amnesty International" și s-a adresat cu o chemare către toți romano-catolicii să înceteze acordarea oricărei susțineri financiare acestei organizații internaționale, deoarece, potrivit Sfântului Scaun, acestea propaga efectuarea avorturilor în toată lumea.

"Amnesty International" ca răspuns a declarat că nu propagă avorturile în calitate de drept universal, dar consideră că femeia are dreptul de a efectua avort, atunci când sănătatea acesteia este în pericol sau când este vorba de o sarcină apărută în urma unui viol sau incest.

Președintele consiliului papal "Dreptate și Pace", cardinal Renato Martino consideră că

încercarea de a justifica avortul "transformă copilul nevinovat din uterul mamei, într-un dușman periculos, care trebuie distrus".

La rândul său, adjunctul secretarului general al "Amnesty International" Kate Gilmore, în cadrul unui interviu acordat agenției "Reutter" a declarat că "Vaticanul are o viziune distorsionată față de poziția organizației sale, iar o astfel de decizie ar putea avea repercusiuni destul de negative asupra respectării drepturilor omului în lume".

Conform organizației Mondiale ai Sănătății, în fiecare an în lume sunt efectuate peste 45 de milioane de avorturi. Anual peste 70 de mii de femei decedază în urma operației de avort.

Islamul va deveni religia majoritară în Bruxelles în următorii 10-15 ani

Un studiu științific bazat pe anchete sociale și realizat de diferite instituții media și universități belgiene relevă faptul că Islamul va deveni religia majoritară în Bruxelles în următorii 10-15 ani, informează EFE.

Potrivit presei internaționale, în Bruxelles funcționează sediile celor mai multe instituții europene de decizie, fapt ce îi conferă acestui oraș o importanță deosebită, fiind, totodată, un simbol al valorilor europene.

"Creștinismul pierde teren în capitala belgiană și europeană, unde în prezent 33 la sută din populație este musulmană, în comparație cu anul 2004, când musulmanii reprezentau un sfert din populația orașului Bruxelles", susține sociologul și antropologul Olivier Servais, care a acordat

un interviu pe această temă cotidianului „La Libre Belgique”.

Potrivit lui, Bruxelles devine treptat o zonă de pluralism religios, iar islamul este cel care câștigă teren în pofida creștinilor, care reprezintă în prezent 42,7 la sută din populația totală.

Fenomenul se întâlnește cu precădere în Bruxelles, în timp ce în alte orașe ale Belgiei, musulmanii nu reprezintă mai mult de 3-5 la sută din populație. „Pe măsură ce te îndepărtezi de Bruxelles, crește numărul creștinilor”, a mai spus sociologul.

Respectivul barometru religios este la a doua apariție și a fost realizat de grupul pentru studii sociologice și antropologice Sonocom, pe baza unor interviuri luate unui număr de 658 de persoane din Valonia și Bruxelles.

Stimați cititori! Nu uitați să vă abonați la "Curierul Ortodox" pe anul 2008

MATERIALELE PUBLICE REFLECTĂ DOAR OPINIA AUTORILOR ȘI GRADUL LOR DE DOCUMENTARE

Stimați cititori, dacă ați citit ziarul și nu doriți să-l păstrați, transmiteți-l la alți cititori, dar vă rugăm să nu-l folosiți pentru necesități auxiliare

curierul ortodox

Publicație
în limba română
Indice de abonare: 22034

Adresa redacției:

"Curierul Ortodox". Bd. Traian, 3/1
MD-2060 Moldova (Rep)
Tel. 77-25-33; 77-24-44
<http://www.geocities.com/cortodox>

REDAȚIA

Dr. Nicolae FUȘTEI - redactor șef,
Prot. Vasile CIOBANU - secretar responsabil,
Preot Dumitru TOLICO - redactor tehnic

Tipografia "Prag"

str. Spicului 94,
Chișinău
Tirajul: 1100
Comanda: 772